

til at udøve en virkelig kontrollerende og vejledende Indflydelse paa Skolerne i hans Distrikt. En Stilling som den, man har tiltænkt Provsten, kræver en Mand, der kan ofre sit hele og fulde Arbejde paa dette vigtige Hverv, og som kan staa som den sagkyndige Tilsynsmand, der kan udøve en virkelig Kontrol og yde en virkelig Vejledning overfor de Lærere, der ere ham underlagte. Den højtærede Minister udtalte sig i Fjor Foraar, da denne Sag var fremme — det var vist i Maj Maaned — stærkt mod denne Amtsskolekonsulent, og jeg har ogsaa set, at han omkring paa Møder i Sommer har taget til Orde derimod, og at han i Stedet derfor ønsker ansat en Provstikonsulent, altsaa en Konsulent til Tjeneste for hver af Provsterne. Men jeg maa sige, at den Stilling, som denne nye — man kan ikke kalde ham Embedsmand, men Funktionær faar, bliver en af de mærkeligste Stillinger, man kan tænke sig. Det bliver en Mand, der næsten ikke faar nogen som helst Myndighed, der er kun en eneste Ting, han har Ret til, og det er at erklære sig om Ændringer i Undervisningsplanen. Derudover har han ikke Ret til at befatte sig med noget, medmindre Direktionen vinker ad ham og siger: Kom og lad os høre din Mening om det og det, eller: Rejs der og derhen og undersøg de og de Forhold. Det er en Mand, som ingen Myndighed har. (*Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet [Appel]:* Det er en Konsulent!). Ja, hvis nogen vil spørge ham til Raads, men vil ingen spørge ham til Raads, har han at holde sin Mund. Det, synes jeg, er den mærkeligste Stilling, man kan tænke sig. (*Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:* Saaledes have alle Konsulenter det!). Det er muligt, at de have det saaledes alle sammen, men andre Konsulenter pleje dog at blive lønnede for deres Arbejde. Vi have paa Finansloven en Række Konsulenter, for hvem der er fastsat Løn for deres Arbejde. Her hedder det, at denne Konsulent skal have 6 Kr. om Dagen, hvis han er ude paa Rejse, samt fri Rejse. Men hvem skal saa passe hans Embede? Det er tænkt, at Konsulenten skal beklæde enten et Lærer- eller et Lærerindeembede indenfor Provstiet; men er han ude paa Rejse, hvem skal saa passe hans Stilling hjemme? Saa maa han holde Vikar, og dertil ville vel de 6 Kr., han faar, medgaa, saaledes at han ikke faar noget at leve for, naar han er paa Rejse. Han maa altsaa sætte Penge til og kommer til at beklæde denne Stilling alene for Ærens Skyld.

Jeg tror, det vil blive meget vanskeligt

at finde passende og brugbare Kræfter til den Stilling, ja, jeg tror, det vil blive ligefrem umuligt. Jeg kan ikke tænke mig den Lærer eller Lærerinde, der skulde bryde sig om at modtage en Stilling, der er saa betydningsløs som denne, som kun giver Ret til dette ene at erklære sig om Undervisningsplanerne. Han vil nærmest blive en Slags Løbedreng for Provsten, som Provsten kan sende hist eller her, hvor han har Lyst, eller paalægge det eller det Arbejde uden Vederlag. Jeg tror, det vil blive en højst mærkelig Stilling, som det vil blive meget vanskeligt at faa en Mand eller Kvinde til at paatage sig. Derimod indtog den Amtskonsulent, som var foreslaaet i Kommissionsforslaget, en ganske anden Stilling. Det var dog en Stilling, der var Mening i. Han skulde saaledes besørge de Forretninger, som tidligere have været henlagte under Provsten. Han var Medlem af Skoledirektionen, og det paalaa ham paa Skoledirektionens Vegne at besøge Skoleraadskredsens offentlige Skoler og øve et vejledende Tilsyn med alle deres Forhold. Han havde Paataleret. Hvis der fandt Overtrædelse af de gældende Love og Anordninger Sted, skulde han paatale det. Den Konsulent, som dette Lovforslag vil indsætte, har ingen som helst Paataleret. Hvis han vil sige noget noget Sted, kan man svare ham: Hvad har du med den Sag at gøre, det er noget, der ikke vedkommer dig. Amtskonsulenten skulde indsende Oplysninger til Ministeriet og give de Meddelelser, som Ministeriet for øvrigt maatte afkræve ham. Han skulde føre Tilsyn med Undervisningen i samtlige Fag i Skoleraadskredsen. Det var i det hele taget en Stilling, som kunde blive til stor Betydning for Skolerne ude i den Kreds, hvori han havde sin Virksomhed. Endvidere skulde han, hvis der maatte blive bevilget Midler til Afholdelse af særlige Instruktionskursus, have med Ordningen af dem at gøre. Det skal for øvrigt ogsaa den Provstikonsulent, som er foreslaaet af den højtærede Minister. Hvorvidt der bliver noget af disse Instruktionskursus, ved ingen; Forudsætningen er, at der dertil bliver givet Bevillinger paa Finansloven. Saa krævede Kommissionsforslaget, at denne Konsulent skulde være særlig kyndig paa Skolevæsenets Omraade; han skulde have gjort praktisk Tjeneste i 10 Aar i Folkeskolen eller ved et Seminarium, saaledes at man kunde faa en Mand, som Skolen virkelig kunde se op til, hos hvem man kunde søge Raad og Vejledning, som var i Stand til at øve en virkelig Kontrol, som var udrustet med den Myndighed, der er nødvendig for enhver,